25. číslo / 2017

Občasník obyvatel a přátel obce Česká

Zprávy z České

Vážení a milí spoluobčané!

Rok se s rokem sešel a Vánoce nám opět klepou na dveře. Mnozí, zvláště děti, se již nemohou dočkat, jiní se děsí, co práce je ještě do svátků čeká. Chtěla bych Vám jako vždy popřát do těchto dní pokoj a alespoň chvilku na zastavení a rozjímání, ke kterému adventní čas přímo vybízí.

I já sama bych se chtěla pozastavit nad uplynulým rokem a vyjádřit vděčnost za mnohé věci, které se v naší obci udály. Velice si cením toho, že se nám podařila akce „Návrat zvonů“ a pan Manoušek se tak mohl (prostřednictvím svého syna) opět stát součástí našeho obecního života. Jistě mnohé potěším tím, že jsme už naplánovali pokračování přednášky o zvonech a zvonařství na 17. března 2018. Pan Petr R. Manoušek přislíbil zapůjčit a předvést nám další nástroj ze své dílny, tentokrát **malou zvonohru z Betlémské kaple v Praze**. Těšit se můžeme i na promítání filmů a samozřejmě jeho poutavé vyprávění.

Obec Česká kromě fotografické výstavy připravila i knížečku **Zvony z České**, kde si každý o historii zvonárny a celém rodu Manoušků může přečíst více. Je pro mě radostí, že Vám tuto malou připomínku naší minulosti můžeme nyní předat jako takový **malý vánoční dárek**.

Zároveň chci poděkovat všem, kteří se i letos aktivně podíleli na obecním životě. Podařilo se nám uspořádat pěkné „kometťácké“ odpoledne s Tomášem Vincourem a Masarykovým pohárem, mnozí pomáhali připravovat akce pro děti, stárkům se vydařily hody. Za všemi těmi akcemi stojí kus práce, které si opravdu vážím. Jsem ráda, že nežijeme v obci, kde jsou si lidé lhostejní.

Chtěla bych Vám na závěr jménem celého zastupitelstva popřát krásné vánoční svátky a šťastné vykročení do nového roku. Ať je nám všem úspěšný!

Ing. Jana Chiniová, starostka

Malí „Mozartové“ v Brně a úspěšná účastnice soutěže z naší obce!

Psal se rok 1767, byl zrovna Štědrý den a do Brna přijížděl kočár z Olomouce. Vracela se v něm do Vídně jedna malá, hudebně založená rodinka, v Brně se však zastaví, aby zde strávila celé Vánoce, a to přímo v paláci zemského hejtmana, hraběte Schrattenbacha. Nebyla to totiž zase tak obyčejná rodinka. V té době už byla známá po celé Evropě a její děti, Anna Marie a Wolfgang Amadeus, byly považovány za zázračné. A jak by ne, vždyť malý Wolferl („vlček“, jak mu doma říkali) skládal už od svých pěti let a od dětství udivoval virtuózní hrou na klavír a housle.

Právě děti chtěl tatínek Leopold odjezdem na Moravu ochránit od nákazy neštovic, která se tehdy ve Vídni rozmohla. To se mu nakonec stejně nepovedlo, obě prodělaly nemoc v Olomouci. Dobře se zde však zotavily (Wolfgang tu dokonce stihl složit 6. symfonii F dur) a nyní se už vracejí domů přes Brno, aby zde v pohostinství hraběcí rodiny strávili vánoční svátky. Při této příležitosti odehrají svému hostiteli, jeho choti a brněnské šlechtě koncert. Stane se tak 30. 12. 1767 v sále dnešní Reduty.

Letos tedy od té památné události uběhne rovných 250 let. Geniální dítě, budoucí velikán světové hudby Wolfgang Amadeus Mozart měl v době konání tohoto koncertu jedenáct let. A právě věk jedenácti let si jako horní hranici stanovili zakladatelé a organizátoři mezinárodní mozartovské soutěže pro mladé klavíristy **Amadeus Brno**. Probíhá každoročně v koncertním sále Besedního domu a letošního listopadu se uskutečnil již její 24. ročník. Účastnilo se ho 82 dětí z 16 evropských a asijských zemí, mezi kterými uspěla i **Martina Taslerová z České**. Pod vedením paní učitelky Ludmily Fialové nacvičila tři skladby z 18. století od autorů W. A. Mozarta, J. V. Tomáška a F. X. Duška. Ve IV. kategorii (ročník 2007) získala skvělé druhé místo. **Martině srdečně gratulujeme!**

Martina Taslerová s členkou poroty, světoznámou pianistkou Olgou Kern

Plánované akce

1. 12. 2017 – **Výroba adventních věnců** v 16 hod. v sokolovně
3. 12. 2017 – **Rozsvěcování vánočního stromu** v 16,30 hod. u pomníku
5. 12. 2017 – **Mikulášská** v 16,30 hod. v sokolovně
8. 12. 2017 – **Předvánoční posezení seniorů** v 16 hod. v sokolovně
16. 12. 2017 – **Adventní koncert Sdružení obcí Ponávka** v 17 hod. v kostele na Vranově, odjezd autobusu v 16,20 hod.
16. 12. 2017 – **Starostův pohár v kopané**
19. 1. 2018 – **Obecní ples**
3. 2. 2018 – **Myslivecký ples**
10. 2. 2018 – **Fašank – Ostatky**
24. 2. 2018 – „**Pirátská pohádka**“ – představení spolku Čedivadlo

Výstava a výroba adventních věnců

Přijďte si vyrobit adventní věnce nebo různé vánoční dekorace. Potřebujete k tomu věneček a různé ozdůbky (mašle, sušené plody, svíčky.)

V pátek 1. prosince 2017

od 16.00 hod. v zasedací místnosti sokolovny v České.

Srdečně zve Obec Česká

Zastupitelstvo obce Česká Vás srdečně zve

na **slavnostní rozsvícení vánočního stromu,**

punč paní starostky, vystoupení dětí z mateřské školky a dětského pěveckého sboru Lelkováček.

První adventní neděli, 3.12.2017 v 16.30 h

na náměstí před budovou Obecního úřadu Česká.

OBEC ČESKÁ ZVE VŠECHNY SENIORY NAŠÍ OBCE NA

PŘEDVÁNOČNÍ POSEZENÍ S PÍSNIČKOU

DO OBECNÍ SOKOLOVNY V ČESKÉ

V PÁTEK 8. PROSINCE 2017 OD 16.00 HOD

JE PŘIPRAVENO * VYSTOUPENÍ PĚVECKÉHO SBORU LELKOVÁČEK
A DĚTÍ Z MATEŘSKÉ ŠKOLY ČESKÁ
K TANCI A POSLECHU HRAJE ŽIVÁ HUDBA

Svazek obcí Ponávka ve spolupráci s farním úřadem Vranov si Vás dovolují pozvat na

veřejnou generální zkoušku

PŘEDVÁNOČNÍHO KONCERTU

sobota 16.12.2017 v 17:00 hodin
chrám Narození Panny Marie ve Vranově

Program:
Gregorii Werner - Pastorella per il Natale del nostro signore
Josef Schreier - Pastorela " Gloria in excelsis Deo! Probuďte se, pastuškové!"
Jiří Ignác Linek- Pastorela iucunda
Gabriel Fauré, André Messager - Messe des pecheurs de Villerville.

Účinkují- MBS, Ženský sbor Pdf MU
dirigují: Gabriela Tardonová, Tomáš Krejčí, Markéta Ottová

Autobusová doprava zajištěna. Odjezd z České 16.20 hod. Lelekovice náměstí 16.25 hod.
Autobus bude zastavovat na zastávkách IDS. 15 minut po ukončení koncertu bude odjezd zpět.
Vstupné dobrovolné.

Lípa svobody

V naší obci se poslední roky ujal pěkný zvyk rozsvěcování vánočního stromu. Protože zde nemáme žádný vhodný smrček nebo jedli, poslouží jako vánoční strom vzrostlá lípa. Možná ale mnozí netuší, že to není jen tak ledajaká lípa!

Zasadili ji r. 1919 naši občané v nadšení z nabyté svobody a vzniku vlastního státu. Byla to tehdy vzrušující doba, po celé republice byly takových stromů vysazeny tisíce, pořádala se při té příležitosti slavnostní shromáždění. U nás tomu nebylo jinak, rýčů se chopily i děti z obecné školy, proslov tehdy vedl pan řídící Klein.

Brzy před lípu přibyl ještě pomník (r. 1921), jen jak dorazili domů poslední účastníci první světové války a bylo jasné, které naděje na návrat se šťastně naplnily a na koho již nemá smysl čekat. Na pomníku od sochaře Černohlávka bylo vytesáno výmluvné věnování: „Těm, kterým nebylo dopřáno uzříti slunce svobody“. Bylo nemyslitelné v tyto šťastné dny nevzpomínat i na ztracené kamarády.

Prostranství u lípy a pomníku se tak dávno před naším „rozsvěcováním stromu“ stalo místem setkávání, slavností a důležitých promluv vážených osob, jak zachycují snímky z oslav stopadesátého výročí trvání naší obce. To už byla *Lípa svobody* pěkný vzrostlý strom. Držet stráž u pomníku padlých, to byla zvláště pro děti čest.

Děti také chodívaly o dušičkách k pomníku rozsvěcovat svíčky i vlastnoručně vyrobené louče z dutých slunečnicových stonků a nasbírané smůly, tzv. fagule. Ani lampionový průvod není „vynálezem“ bolševické říjnové nebo snad pozdější sametové revoluce. Jak dotvrzuje naše kronika, již: *Dne 8. listopadu 1918 ve výroční den tragické bitvy na Bílé hoře pořádala tělocvičná jednota Sokol na oslavu naší národní samostatnosti lampionový průvod po vesnici. Vesnice byla prapory krásně vyzdobena, v oknech při průvodu hořela světla a na prostranství uprostřed vesnice pronesena byla slavnostní řeč p. Kleina, při které se mnohé oko zaslzilo radostí nad nabytou národní svobodou.*

Naše lípa byla letos zařazena do databáze Stromů svobody (*www.stromysvobody.cz*), která se připravuje při příležitosti oslav 100. výročí vzniku republiky.

Fotografie z oslav 150. výročí založení obce. Tehdy byla Lípa svobody šestnáctiletá

Major Jan Smisitel, rodák z č. 17

Ředitel Vesny ve výslužbě Josef Němec, rodák z č. 19

Vlčí máky z České

Možná jste si již také všimli, že se i u nás 11. listopadu ujímá zvyk přišpendlit si na oděv symbolický kvítek vlčího máku. S příjezdem sv. Martina tato tradice nemá nic společného, vychází jen na stejný den, a proto možná i ve svatomartinském veselí trochu zaniká. Jde totiž o mnohem smutnější a vážnější vzpomínání. Dne 11. 11. v 11 hod. (roku 1918) byla podle domluvy ukončena první světová válka a tento den byl brzy nato vybrán k připomínání všech těch, kteří v ní položili život, a později válečných veteránů vůbec.

A proč zrovna vlčí mák? Inspirací pro použití tohoto kvítku byla báseň kanadského lékaře Johna McCrae, účastníka krutých jatek na západní frontě nedaleko města Ypry (Ypres; nechvalně proslulého prvním bojovým použitím jedovatého plynu). Báseň *Na flanderských polích* napsal v pohnutí nad smrtí kamaráda, jehož tělo rozmetal výbuch miny a posléze i hrob zničil zásah z děla. Nezbylo nic, snad jen ty vlčí máky budou připomínat jeho zmařený život, vždyť jich po okolí kvete tolik. Naškrábal text na kousek papíru, který pak zahodil. Kolemjdoucí důstojník si ho však všiml, papírek sebral a báseň odeslal do Anglie, kde 8. prosince 1915 vyšla v časopise Punch.
Volný překlad básně zní asi takto:

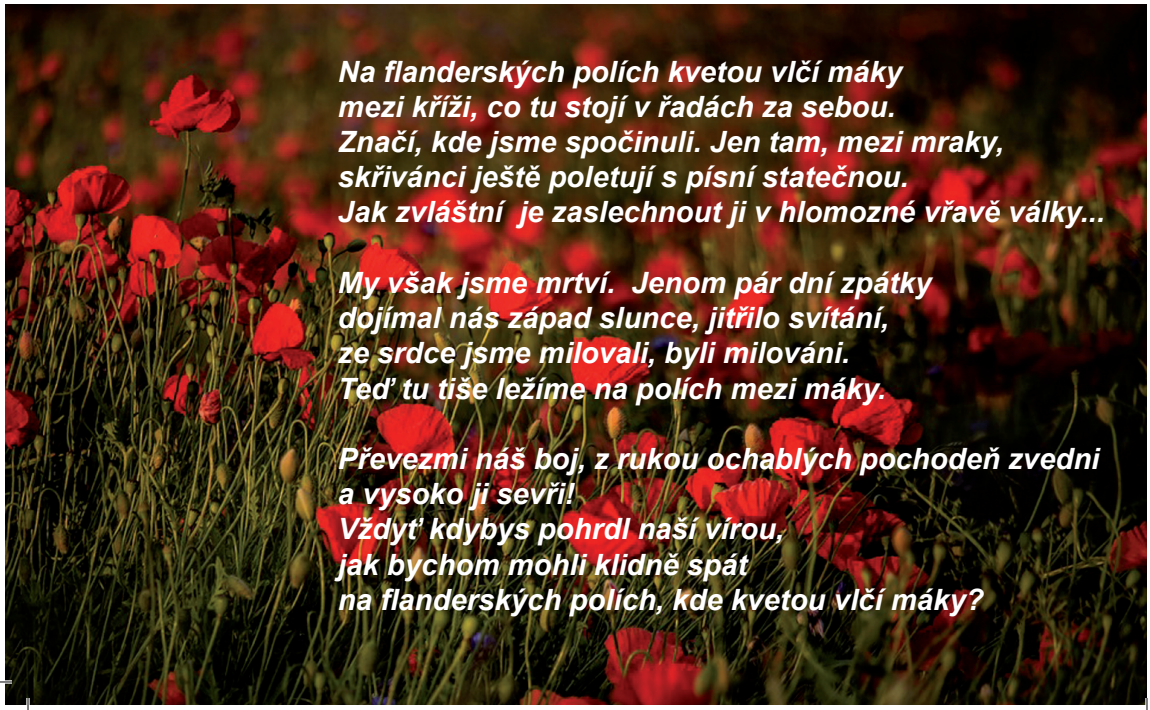

Na flanderských polích kvetou vlčí máky
mezi kříži, co tu stojí v řadách za sebou.
Značí, kde jsme spočinuli. Jen tam, mezi mraky,
skřivánci ještě poletují s písní statečnou.
Jak zvláštní je zaslechnout ji v hlomozné vřavě války...

My však jsme mrtví. Jenom pár dní zpátky
dojímal nás západ slunce, jitřilo svítání,
ze srdce jsme milovali, byli milováni.
Teď tu tiše ležíme na polích mezi máky.

Převezmi náš boj, z rukou ochablých pochodeň zvedni
a vysoko ji sevři!
Vždyť kdybys pohrdl naší vírou,
jak bychom mohli klidně spát
na flanderských polích, kde kvetou vlčí máky?

Vlčí máky velice rychle klíčí, a tak se jim daří vyrůst všude tam, kde je půda přeoraná a zbavená tak konkurenčních druhů rostlin. Výbuchy rozrytou a zpřevracenou krajinu bitevních polí tedy skutečně velmi rychle pokrývaly záplavy rudých máků, jakoby připomínaly vsáknutou krev mužů nesmyslně ubitých v zákopové válce. Té se cynicky přezdívalo „mlýnek na maso“ (fronta se téměř nehnula, jen na obou stranách požírala tisíce a tisíce dalších obětí).

V příštím roce uplyne již 100 let od konce této strašlivé Velké války. Původně všechny zúčastněné strany slibovaly svým vojákům, že do Vánoc budou doma, nikdo nepředpokládal tak vleklý a rozsáhlý konflikt. Nakonec se vraceli domů po čtyřech, pěti, z Ruska dokonce šesti letech. A to měli ještě velkou dávku štěstí, že se vůbec vrátili.

I my bychom při této příležitosti rádi zavzpomínali a uctili památku našich občanů, kterým válka změnila nebo i vzala život. Možná vás překvapí počet mužů, kteří byli z naší obce odvedení – bylo jich celkem 46, na tak malou obec poměrně vysoké číslo. Vždyť ale i celkový počet zúčastněných českých vojáků ve válce byl obrovský, postupně jich narukovalo téměř jeden a půl miliónu!

Ti, kteří se vrátili, cítili vděčnost a zároveň i potřebu nezapomenout na svoje druhy, kteří to štěstí neměli. Po obcích začaly rychle vyrůstat pomníčky, na které se lidé dobrovolně skládali. Ani naše obec nebyla výjimkou, válku nepřežilo 5 mužů. Dojemné je, že sbírka na vybudování pomníku se u nás konala i přímo na svatbě jednoho z těch šťastnějších, legionáře z Ruska Antonína Wernera. Díky jemu, a zvláště jeho nastávající, Fandě Drimlové, (a rodině paní starostky, jejíž byl dědečkem) se nám dochovala i výmluvná válečná korespondence mezi bojištěm a domovem. Jsou to jen stručné, cenzurou hlídané, tisíckrát ožmoulané lístky, ale možná nám přiblíží tehdejší dobu lépe než regály učebnic. Byla to vlastně jediná pojítka vojáků s jejich blízkými. Dokud lístky chodily, bylo to dobré, pokud přestaly, začalo být čekání zoufalé, jak naznačuje i jedna tehdejší písnička:

Lístečku růžový, nyní tak vážený,
ty přinášíš zprávy jsme-li ještě zdrávi,
lístečku růžový

Po dědinách, městech, rozletíš se ve stech
každý tě rád vidí, po tobě se pídí
lístečku růžový

Tvá zpráva kratičká od syna, tatíčka
že on ještě žije, hrdinně se bije
lístečku růžový

Růžový lísteček nám drahý tatíček
přes měsíc neposlal, snad tam někde zůstal
lístečku růžový

Jeden takový růžový lísteček polní pošty zde pro představu otiskujeme. Vincenc Holubík jej zaslal ze Srbska, kde sám netrpělivě čekal na lístek od bratra bojujícího na ruské frontě. Nyní se dozvěděl, že bratr padl. Bohužel i lístečky ze Srbska přestaly záhy chodit, Vincenc (Čeněk) Holubík nepřežil srbské zajetí a pravděpodobně zahynul na nějakou infekční nemoc nebo jako mnozí další při strastiplném přesunu Srbů přes zimní albánské hory. Rodina Holubíkova tak v naší obci utrpěla největší ztrátu.

Absender:
Odesílatel:
Feldpostkorrespondenzkarte.
Dopisnice polní pošty.
Charge:
Šarže:
Name:
Jméno:
(Regiment, Kompagnie, Eskadron, Batterie):
(Pluk, setnina, škadrona, baterie):
Feldpostamt Nr.
Polní pošta čís.

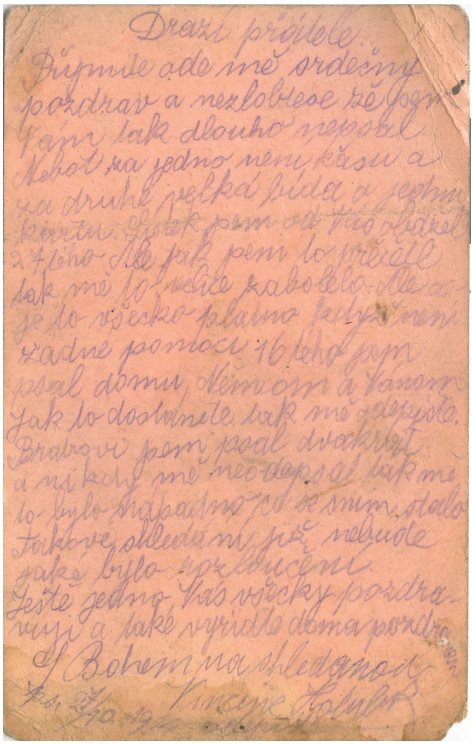

Drazí přátelé
Přijměte ode mě srdečný pozdrav a nezlobte se že jsem Vám tak dlouho nepsal. Neboť za jedno není času a za druhé velká bída o jednu kartu. Lístek jsem od Vás obdržel 27., ale jak jsem to přečetl, tak mě to velice zabolelo. Ale co je to všecko platno, když není žádné pomoci. 16tého jsem psal domů, Němcom a Váňom. Jak to dostanete, tak mně odepište. Bratrovi jsem psal dvakrát, ale nikdy mně neodepsal, tak mně to bylo nápadno, co se s ním stalo. Takové shledání již nikdy nebude, jaké bylo rozloučení. Ještě jednou Vás všecky pozdravuji a také vyřiďte doma pozdravení.
S Bohem, na shledanou, Vincenc Holubík 27/10 1914 odepište

Nahoře autentický růžový lístek zahynulého Vincence Holubíka, vlevo jeho přepis

„Štědrý den na Urále 1918“. Antonín Werner (označený křížkem) patřil k těm šťastnějším, kteří se vrátili. Toto jsou již jeho páté válečné Vánoce. Ještě jedny ho čekají, když se bude probíjet Transsibiřskou magistrálou do Vladivostoku. Domů se vrátí až v létě 1920 po dlouhé cestě kolem světa přes Tichý oceán, Kanadu a Atlantik.

Třeba takové lístky nebo jiné vzpomínky na první válku vlastníte i vy, snad v nějaké zastrčené krabici se starými fotografiemi po dědečkovi. Budeme vděční, když se s námi o ně podělíte. Jsou to kamínky, ze kterých můžeme poskládat výmluvný „pomníček“ našim předkům, který osloví i příští generace. Zároveň se ale i sami můžeme dozvědět mnoho nového, pokud je dáme do souvislostí s podobnými „střípky“ ostatních. Byla by škoda, kdyby skončily někde ve starém harampádí.

!!! Výzva !!!

Chtěla bych poprosit všechny, kteří by byli ochotní poskytnout své rodinné vzpomínky a materiály z první světové války, aby se mi přihlásili na tel. 605 12 14 28 nebo na email: hruskadada@seznam.cz. Dokumenty jsme schopní v krátké době okopírovat a vrátit. Rádi bychom k výročí konce války připravili příští rok výstavu a nějakou drobnou doprovodnou publikaci. Děkuji,

Daniela Hrušková

Ohlédnutí za uplynulými akcemi

Hody 2017

Tradiční hody začaly letos v pátek 6. října zdobením a následným ručním stavěním máje. Počasí nám moc nepřálo, a tak byli stárci mokří nejen od potu, ale posléze i od deště, který se přehnal při posledních minutách stavění. I přesto vše dobře dopadlo a májka v České byla šťastně vztyčena.

V sobotu se počasí naštěstí umoudřilo, takže obchůzka domácností s pozvánkou na hodový průvod, zábavu i nedělní cimbál nebyla pro stárky (alespoň ne kvůli dešti) vyčerpávající. Pěkně bylo i odpoledne, a tak si také hodový průvod mohl zvesela vykračovat po vesnici, za doprovodu řízné muziky Blučiňáků. Paní starostka slavnostně předala stárkům hodové právo, a pak už mohlo proběhnout jeho svěcení u kapličky, kterého se letos ujal P. Jaroslav Čupr, rodák z České.

Průvod byl tradičně zakončen na dvoře obecní sokolovny, kde po předtančení dětského tanečního kroužku z Lelekovic předvedli svou českou besedu v plné parádě i letošní „velcí“ stárci a stárky, aby ji pak na hlavní večerní zábavě doplnili i o besedu moravskou.

Nedělní podvečer se pak už nesl v duchu cimbálové muziky (Primáš), stejně jako „Kácení máje“ o měsíc později (to nás obveselila Valašská muzika Jarka Hrbáčka). Tak bylo letošní hodování v naší obci úspěšně zakončeno.

Lenka Mičánková

Hodový průvod vesnicí

P. Jaroslav Čupr

Blučiňáci

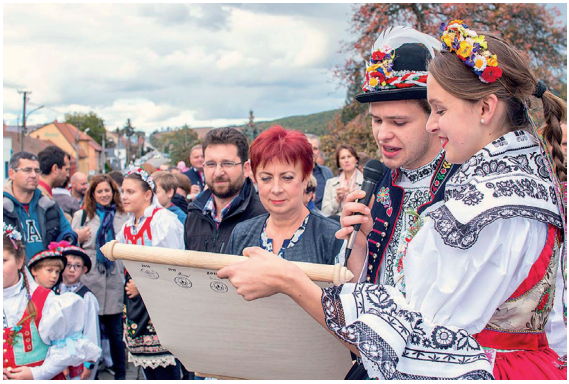

Předávání hodového práva

Drakiáda

Neděle 22. října se probudila do chmurného a deštivého rána. Při pohledu z okna to nevypadalo, že by se odpoledne mohli pouštět na hřišti u Améby draci. A přece. Po druhé hodině déšť ustal a během hodiny se už krásní barevní draci vznášeli nad Českou. Pro všechny děti i rodiče bylo připraveno občerstvení. A aby neodcházely s prázdnou, mohly si děti vyrobit malý větrník, který teď zkrášluje nejedno okno v České.

Foto: Rasťo Belan

Lampiónový průvod

Ani pátek 17. listopadu nám počasí moc nepřálo. Odpoledne začalo mžít a před začátkem průvodu se přidal i jemný déšť. Mnohé to neodradilo a vyrazili na sraz k sokolovně. Tady začínal program lampiónového průvodu. Nejprve se všichni museli naučit zazpívat světluščí ukolébavku, protože úkolem večera bude uložit světlušky ke spánku. Pelíšek už mají uchystaný v hromádce listí u Améby, ale některé se zatoulaly a nedoletěly tam. Děti si tedy musely lampiónky dobře posvítit na cestu a ztracené světlušky najít.

Vše se zdárně podařilo, světlušky byly uloženy do pelíšku a uspány krásnou ukolébavkou. A že se jim dobře spalo, neprobudil je ani ohňostroj, který byl na závěr programu odpálen.

Lenka Mičánková

Sport

Kometťácký dárek

V rámci projektu Království Komety získala obec Česká dvě permanentní vstupenky na stání (do sektoru F) na domácí utkání Komety. Jsou platné po celou sezónu 2017/2018 včetně play off a Ligy mistrů a občané s trvalým pobytem v obci Česká si je mohou zapůjčit.
Zájemci, hlaste se prosím na: *podatelna.ceska@gmail.com* a uveďte požadovaný termín zápasu. Jejich rozpis najdete na obecním webu.
Aby se dostalo na co nejvíce z vás, zápůjčka bude vždy na jedno utkání, s výjimkou termínů 5. 1. 2018 a 7. 1. 2018.
Ten, kdo si permanentku zapůjčí, je povinen ji následující pracovní den po zápase vrátit na Obecní úřad Česká.
V případě velkého zájmu rozhodne los.

Adéla Hanzlíčková z České bronzová na Mistrovství světa do 23 let!

Skvělého úspěchu v zápase ve volném stylu dosáhla ve čtvrtek 23. listopadu 2017 v Polsku naše reprezentantka Adéla Hanzlíčková. Po třech stříbrech z evropských šampionátů této věkové kategorie se nyní postavila na stupně vítězů i v celosvětové konkurenci! Navíc její souboj o třetí místo s Ruskou Smoljakovou, kdy ji za nepříznivého stavu položila na lopatky pouhých 16 s před koncem, byl vyhlášen nejlepším zápasem dne! Blahopřejeme!

Zpravodaj obce Česká. Ev. č. MK ČR E 21297. Neprodejné! Vydává OÚ Česká nákladem 440 výtisků. Připomínky a podněty zasílejte na e-mail hruskadada@seznam.cz nebo doručte na OÚ Česká. Redakční úpravy vyhrazeny.

Uzávěrka dalšího čísla: 5. ledna 2018